

POSTANOWIENIE

Dnia 14 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **A. P.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 14 sierpnia 2024 r.,
wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od rozpoznania sprawy kasacyjnej III KK 140/24
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od rozpoznania sprawy kasacyjnej zarejestrowanej pod sygn. III
KK 140/24.**

UZASADNIENIE

Obrońca A. P.– adw. M. O. pismem z dnia 23 maja 2024 r. wniósł o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania sprawy kasacyjnej (sygn. akt III KK 140/24), wskazując, iż w sprawie występują okoliczności wywołujące uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności wynikające z faktu nominowania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na mocy uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), podczas gdy we wniesionej kasacji podniesiono

zarzut wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na zasiadanie w składzie Sądu Okręgowego w Szczecinie s. T.B. - sędziego powołanego na stanowisko sędziego na wniosek uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym ww. ustawą. W ocenie obrońcy, mogłoby to wywołać zarówno u skazanego, jak i w odbiorze obiektywnego obserwatora uzasadnioną wątpliwość czy SSN Paweł Kołodziejski pozostaje bezstronny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Powody uwzględnienia wniosku w tej sprawie są oczywiste. Występuje bowiem zbieżność zarzutu wadliwości powołania sędziego mającego rozpoznać sprawę kasacyjną oraz wynikającego z tych samych okoliczności zarzutu wadliwości dotyczącej sędziego objętego kasacją. We wniesionej kasacji podniesiono bowiem m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny uchylenia wyroku określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., mianowicie uczestniczenia w składzie orzekającym Sądu Okręgowego w Szczecinie osoby powołanej na stanowisko sędziego tego Sądu – SSO T.B. – na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). W sytuacji gdy s. Paweł Kołodziejski na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego został powołany na wniosek tak samo ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, jest widoczne, że biorąc udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy i decydując w przedmiocie zasadności zarzutów podniesionych w ww. kasacji, pośrednio wypowiadałby się na temat własnego statusu jako sędziego Sądu Najwyższego. Zatem jeszcze przed wydaniem orzeczenia strony postępowania zapewne pozostawałyby w przekonaniu, że zarzut podnoszący zaistnienie uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie zostanie uwzględniony. Zostało to zresztą wyrażone w przedmiotowym wniosku obrońcy.

Konieczność wyłączenia od orzekania SSN Pawła Kołodziejskiego w niniejszym postępowaniu nie ulega zatem wątpliwości. Wynika w sposób oczywisty z istoty gwarancji bezstronnego orzekania przez sąd i sedna zakazu *nemo iudex in causa sua* (por. postanowienie SN z 28 września 2022 r., IV KK 333/22). Zatem

oczywistym jest, że to w interesie całego systemu prawnego, a bezpośrednio w interesie wymiaru sprawiedliwości leży, by nie powstało w odbiorze zewnętrznym, tj. w odczuciu społecznym przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd w sposób obiektywny (por. też postanowienie SN z 25 listopada 2010 r., V KO 96/10). Potrzeba jej ochrony została już należycie utrwalona w orzeczeniach Sądu Najwyższego, zapadających w sprawach opartych na zarzutach zbliżonych do podniesionych w niniejszej sprawie, co czyni zbędnym czynienie szerszych rozważań w tym zakresie (zob. postanowienie SN z 6 września 2022 r., sygn. akt II KK 44/21, postanowienie SN z 16 września 2022 r., sygn. akt III KK 339/22).

Dodać trzeba, że zagadnienie, które wystąpiło na gruncie niniejszej sprawy było przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW 2020/2/7) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), a w zakresie statusu Krajowej Rady Sądownictwa także w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Zachowują one swoją aktualność także na gruncie niniejszej sprawy.

Istota złożonego wniosku nakazuje przypomnieć - również nie pierwszy raz - że bezstronność jest wartością o szczególnej wadze dla państwa prawa. Jest bowiem fundamentem zaufania do sądów i sprawowanego przez nie wymiaru sprawiedliwości. Składanie wniosków o wyłączenie sędziego nie powinno z jednej strony służyć jako środek do nadużywania uprawnień procesowych i przedłużania postępowania, ale z drugiej pozostawać musi realnym, a nie formalnym instrumentem pozwalającym na weryfikację standardu bezstronności sędziego.

Z tych powodów postanowiono jak w sentencji. Na marginesie nasuwa się uwaga, że podjęta w następstwie niniejszego orzeczenia procedura przydziału sprawy do referatu innego sędziego powinna pomijać sędziów, których status jest tożsamy ze statusem sędziego Pawła Kołodziejskiego.

[PGW]

[ms]

